

12. Fer T., Vašák P., Vojta J., Marhold K. Out of the Alps or Carpathians? Origin of Central European populations of *Rosa pendulina*. *Preslia*. 2007. Vol. 79. P. 367–376. URL: https://www.researchgate.net/publication/231520298_Out_of_the_Alps_or_Carpathians-Origin_of_Central_European_populations_of_Rosa_pendulina (дата звернення: 01.09.2025).
13. Kunc N., Mikulič-Petkovšek M., Hudina M., Bavcon J., Vreš B., Osterc G., ad Ravnjak B. Autochthonous Rose Hybrid *Rosa pendulina* × *spinosissima* Overshines Main Genotype *Rosa pendulina* in the Biochemical Characteristics of Their Hips. *Horticulturae*. 2022. Vol. 8 (8). P. 669. URL: <https://www.mdpi.com/2311-7524/8/8/669> (дата звернення: 01.09.2025).
14. Paczoski J. Flora Chersonszczyzny. Tom II. Rósliny dwuliścienne. Poznań, 2008. 505 s.
15. Wrońska-Pilarek D.. Pollen morphology of Polish native species of the *Rosa* genus (Rosaceae) and its relation to systematics. *Acta Soc Bot Pol.* Vol. 80 (3). P. 221–232. <https://doi.org/10.5586/asbp.2011.031>.

Kadurina, A. O.,

Ph.D. in Biological Sciences,
Associate Professor, Department
of Botany, Plant Physiology
and Landscape Gardening,
Odesa I. I. Mechnikov
National University, Odesa

Saranchuk, K. A.,

Bachelor,
Odesa I. I. Mechnikov
National University, Odesa

УДК 581.9(477.74)

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc250910.06>

ASSORTMENT OF PLANT SPECIES ON AREAS WITH AMATEUR GREENING (ODESA)

In modern scientific works on urban greening, both direct and indirect features and functions of green plantings are often outlined [6, p. 33–36; 5, p. 37; 1, p. 182–184, etc.]. Greening, including amateur planting, in particular, serves as a habitat for pests and fungal diseases, and requires comprehensive analysis [7, p. 161–163].

Recently, due to the expansion of the range of plant species available to the general public, as well as the need to adjust certain parameters of agriculture and landscape gardening in connection with climate change, the study of greening aspects has been directed along several lines. This also has indirect significance for regional flora, since some of these species actively spread through logistics routes [4, p. 42–50].

According to some data, amateur greening may account for up to 30,00% of the total landscaping of household plots [5, p. 37].

Systematic analysis and identification of the life forms of species were carried out using literary sources [8, p. 90–100; 3]. Latin species names are given according to S. L. Mosyakin & M. M. Fedoronchuk [9].

Amateur greening differs somewhat from that on plots with specialized, regular care. Even modern drip irrigation systems are absent here (we did not observe them at any of the studied sites). Areas with amateur planting near houses were at different stages of maintenance: from those with high diversity of ornamental plants under regular care, to those where spontaneous spread of certain species and loss of decorativeness – or even plant death (most often due to lack of watering) – had begun.

Based on primary data on the species of amateur greening in Odesa (Kyivskyi District), obtained during the vegetation period of 2025, 117 species from 104 genera and 62 families were recorded. In terms of the range of amateur greening, in particular for some summer cottage settlements (populated areas with periodic residence and thus active land use) in the Odesa region, 66 species from 36 families were reported [2, c. 173–177]. Sometimes such species may acquire synanthropic traits, spreading to neighboring plots or remaining as “residual” elements on abandoned plots [1, p. 182–184].

The majority of species are concentrated in the families *Rosaceae* (13; 11,11% of the total species) and *Asteraceae* (12; 10,26%). These families also lead in the number of genera: 10 genera (9,62%) and 11 genera (10,58%), respectively. The third largest is *Lamiaceae* with eight species (6,84%) and eight genera (7,69%). Other leading families include: *Cupressaceae* – 5 species (4,27%) and 5 genera (4,81%); *Caryophyllaceae* – 4 species (3,42%) and 4 genera (3,85%); *Oleaceae* – 4 species (3,42%) and 4 genera (3,85%); *Hydrangeaceae* – 3 species (2,56%) and 2 genera (1,92%); *Liliaceae* – 3 species (2,56%) and 2 genera (1,92%); *Malvaceae* – 3 species (2,56%) and 3 genera (2,88%); *Paeoniaceae* – 3 species (2,56%) and 1 genus (0,96%). Seven families are represented by two species each. The remaining 29 families (46,77%) are represented by one species each, accounting for 24,65%.

The largest number of species (three; 2,56%) was recorded in the genus *Paeonia*. Eleven other genera (*Acer*, *Aster*, *Cerasus*, *Hosta*, *Hydrangea*, *Iris*, *Lilium*, *Populus*, *Rosa*, *Spiraea*, *Vinca*) contain two species each (1,71%); in total, 11,97%. All other genera are represented by a single species.

A relevant issue is the analysis of life forms of the identified ornamental species. Woody and shrubby forms are represented by 24 (20,51%) phanerophytes from 19 families (30,65% of the total number of families). These include: *Acer platanoides* L., *A. pseudoplatanus* L., *Aesculus hippocastanum* L., *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle, *Betula pendula* Roth, *Cerasus avium* (L.) Moench, *Cerasus vulgaris* Mill., *Elaeagnus angustifolia* L., *Fraxinus excelsior* L., *Ginkgo biloba* L., *Gleditsia triacanthos* L., *Juglans regia* L., *Koelreuteria paniculata* Laxm., *Morus nigra* L., *Paulownia tomentosa* (Thunb.)

Steud., *Persica vulgaris* Mill., *Picea pungens* Engelm., *Platanus occidentalis* L., *Platycladus orientalis* (L.) Franco, *Populus bollleana* Lauche, *P. deltoides* Marshall, *Robinia pseudoacacia* L., *Sorbus domestica* L., *Tilia cordata* Mill.

Additionally, 25 (21,37%) chamaephyte species from 12 families (19,36%) were identified. These include: *Buxus sempervirens* L., *Chamaecyparis lawsoniana* (A.Murray) Parl., *Cotoneaster fontanesii* Spach., *Cupressocyparis leylandii* Gold Rider, *Euonymus fortunei* (Turcz.) Hand.-Mazz., *Forsythia viridissima* Lindl., *Hibiscus syriacus* L., *Hydrangea hortensis* DC., *H. macrophylla* (Thunb.) Ser., *Juniperus sabina* L., *Kerria japonica* (L.) DC., *Laurocerasus officinalis* M.Roem., *Lavandula angustifolia* Mill., *Ligustrum vulgare* L., *Mahonia aquifolium* (Pursh) Nutt., *Paeonia suffruticosa* Andrews, *Philadelphus coronarius* L., *Rosa × hybrida* hort., *R. chinensis* Jasq., *Sambucus nigra* L., *Spiraea × vanhouttei* (Briot) Zabel, *S. japonica* L.f., *Swida alba* (L.) Opiz, *Syringa vulgaris* L., *Thuja occidentalis* L.

Thus, woody and shrubby forms comprise 49 species (41,88%).

Another four species (3,42%) of lianas from three families (4,84%) were recorded: *Campsis radicans* (L.) Seem., *Hedera helix* L., *Vitis vinifera* L., *Wisteria sinensis* (Sims) Sweet. They also have woody stems.

In second place is the group of perennial herbaceous plants (hemicryptophytes) – 46 species (39,32%), from 26 families (41,94%). These include: *Ajuga reptans* L., *Alcea rosea* L., *Antirrhinum majus* L., *Aquilegia vulgaris* L., *Aster novae-angiae* L., *A. novae-belgii* L., *Bergenia crassifolia* (L.) Frisch, *Centaurea dealbata* W., *Cerastium biebersteinii* DC., *Commelina communis* L., *Coreopsis tinctoria* Nutt., *Coronaria coriacea* (Moench) Schischk. & Gorschk., *Dendranthema indicum* (L.) Des Moul., *Dianthus barbatus* Wandas., *Duchesnea indica* (Andrews) Focke, *Geranium macrorrhizum* L., *Glechoma hederacea* L., *Hosta albomarginata* (Hook.) Ohwi, *H. plantaginea* (Lam.) Asch., *Humulus lupulus* L., *Lysimachia nummularia* L., *Malope trifida* Cav., *Matteuccia struthiopteris* (L.) Tod., *Melissa officinalis* L., *Mentha longifolia* (L.) Huds., *Oenothera biennis* L., *Opuntia humifusa* Raf., *Paeonia hortorum*, *P. lactiflora* Pall., *Phalaroides arundinacea* (L.) Rausch, *Phlox paniculata* L., *Pulmonaria officinalis* L., *Pyrethrum parthenium* (L.) Smith, *Rudbeckia triloba* L., *Santolina virens* Mill., *Saponaria officinalis* L., *Sedum lydium* Boiss, *Senecio cineraria* DC., *Solidago canadensis* L., *Stachys germanica* L., *Vinca major* L., *V. minor* L., *Viola suavis* M.Bieb., *Xanthoxalis corniculata* (L.) Small, *Yucca smalliana* Fernald.

Separately, a group of geophytes – perennial herbaceous plants with underground modifications – was identified. These include nine species (7,69%) from six families (9,68%): *Convallaria majalis* L., *Helianthus tuberosus* L., *Hemerocallis fulva* (L.) L., *Iris germanica* L., *I. sibirica* L., *Lilium candidum* L., *L. maculatum* Thunb., *Narcissus poëticus* L., *Tulipa gesneriana* L.

Annual plants (therophytes), which complete their life cycle from seed to seed within one year, were represented by eight species (6,84%) from 8 families (12,90%):

Impatiens balsamina L., *Lamium maculatum* (L.) L., *Lunaria annua* L., *Mirabilis jalapa* L., *Nicotiana alata* Link & Otto, *Phalacroloma annuum* (L.) Dumort., *Salvia splendens* Ker Gawl., *Tropaeolum majus* L. It should be noted that *Phalacroloma annuum* is not a typical ornamental greening species. It is a synanthropic plant of North American origin, commonly considered a weed [3]. However, it is sometimes left on flower beds in amateur plantings due to its rather attractive numerous flower heads.

Several plants of the genus *Rubus* could not be identified to the species level, due to complex hybridization and unknown origin (these characteristic forms the basis of species determination).

According to our observations, characteristics of modern amateur greening may include species diversity from families dominant in Ukraine's flora (Lamiaceae, Asteraceae, Rosaceae) as well as monotypic families. However, it is possible that the pool of species from these families can be significantly expanded.

Список використаних джерел

1. Бондаренко М. Є., Назарчук Ю. С. Культивовані види рослин як елементи спонтанної фракції у флорі селища дачного типу (околиці м. Одеса). *Сучасний стан та тенденції розвитку науки та освіти : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Дніпро, 10 лютого 2025 р).* Research Europe, 2025. С. 182–184. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2025/02/re-10.02.25.pdf> (дата звернення: 01.09.2025).
2. Бондаренко М. Є., Назарчук Ю. С. Систематичний розподіл видів рослин аматорського озеленення сезонно функціонуючих селітебних територій півдня Одеської області. *Сучасні досягнення та перспективи науки та освіти : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Житомир, 4 жовтня 2024 р).* Research Europe, 2024. С. 173–177. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2024/10/re-04.10.2024.pdf> (дата звернення: 01.09.2025).
3. Бондаренко О. Ю. Конспект флори пониззя межиріччя Дністер – Тилігул. Київ : Фітосоціоцентр, 2009. 332 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/items/35a87815-e893-42a2-94ad-f6de638483cd> (дата звернення: 01.09.2025).
4. Бондаренко О. Ю., Назарчук Ю. С., Бондаренко М. Є. Культивовані види рослин у флорі узбіч доріг державного значення (околиці м. Одеса). *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія "Агрономія і біологія".* 2025. Вип. 1 (59). С. 42–50. <https://doi.org/10.32782/agrobio.2025.1.6>.
5. Величко Ю. А., Пушка І. М. Проблеми в озелененні присадибних ділянок та шляхи їх вирішення. *Інтенсивні технології в садово-парковому господарстві : тези доповідей учасників наук.-практ. інтернет-конф.* (м. Умань, 28 квіт. 2020 р.). Умань, 2020. С. 37–40.

6. Гудим М. Г., Кудряченко О. П., Гринь С. О. Озеленення міських територій. Альтернативне озеленення. "Молодий вчений". 2016. № 12 (39). С. 33–36. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/8.pdf> (дата звернення: 01.09.2025).
7. Сус Н., Орловський А., Діденко П. Фітосанітарне обстеження фітоценозів Волинської, Рівненської та Житомирської областей на наявність Metcalfa pruinosa (Say, 1830). *Інноваційні екологобезпечні технології рослинництва в умовах воєнного стану* : Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 31 серпня 2023 р.). 2023. С. 161–163. URL: https://www.agroeco.org.ua/wp-content/uploads/Publications/zbirnyky_conferentsii/zbirnik%20konf%2031.08.2023.pdf (дата звернення: 01.09.2025).
8. Тищенко О. В. Флора України : навч. посіб. Київ : 2021. С. 90–100. URL: <https://drive.google.com/file/d/1QPuHV7jqwVY-yCVFWaulolmx3DTo3RpH/view> (дата звернення: 01.09.2025).
9. Mosyakin S. L., Fedorochuk M. M. Vascular Plants of Ukraine. A nomenclature Checklist. Kyiv, 1999.

Саранчук К. А.,
здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти,
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, м. Одеса

УДК 581.9(477.74)

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc250910.07>

Якуба І. П.,
канд. біол. наук, доцент
кафедри ботаніки, фізіології рослин
та садово-паркового господарства,
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, м. Одеса

АМАТОРСЬКЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ М. ОДЕСИ (КИЇВСЬКИЙ РАЙОН): СТАН ТА ОПТИМІЗАЦІЯ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ УКОРИНЕННЯМ ІНВАЗІЙНИХ ВІДІВ

Розглядаючи питання оптимізації вирощування видів рослин, які використовують в озелененні населених пунктів, звичайно актуальним є чітке розуміння відповідної інформації з окремого питання чи наукового напрямку. Зараз спостерігається інтерес до поліпшення умов існування людини в урбосередовищі не лише на державному рівні, але й викликає інтерес на аматорському рівні.